

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΘΕΜΑ:
LECTIONES XXVI - XXVII

Δανάη Γεωργιάδου, Σύμβουλος Λατινικών, Β.Δ.
Μ.Α. στην Κλασική Φιλολογία

Υπεύθυνος ΕΜΕ: Πέτρος Πέτρου

Το πιο κάτω υλικό συμπληρώνει αυτό που ήδη περιέχεται στην ιστοσελίδα του ΥΠΠ,
στη διεύθυνση:

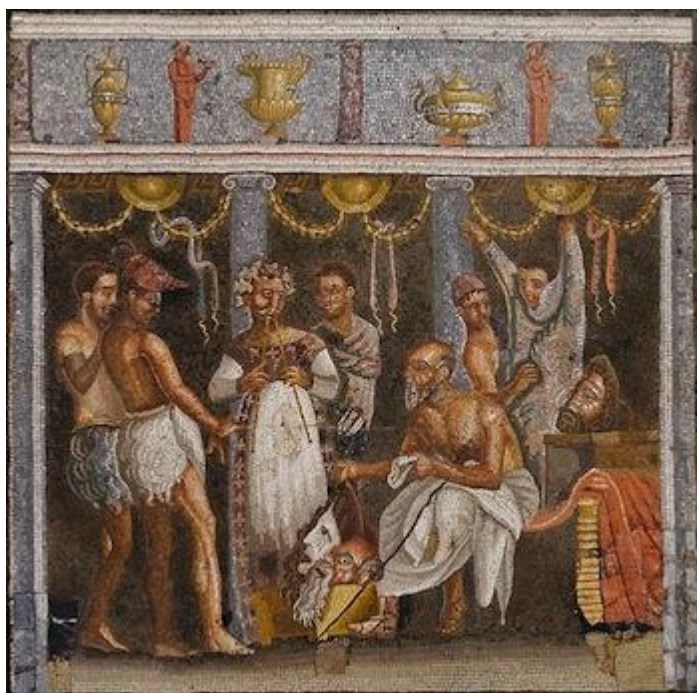
http://archeia.moec.gov.cy/sm/495/Lectiones_XXVI_XXVII.pdf

ΜΑΘΗΜΑ XXVI (Lectio sexta et vicesima) **(μόνο τα γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα)**

ΜΑΘΗΜΑ XXVII (Lectio septima et vicesima) **ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΩΡΙΜΑΖΕΙ ΟΠΩΣ ΟΙ ΚΑΡΠΟΙ**

Για το ρωμαϊκό θέατρο και για τη σχέση του με το ελληνικό, βλέπε:

- Εισαγωγή Βιβλίου Β' τάξης: Η εξέλιξη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας – Προκλασική εποχή: βλ. κωμωδία, τραγωδία, σελ. 13
- Βιβλίο Γ' τάξης, Εισαγωγή μαθήματος XXVII
- https://en.wikipedia.org/wiki/Theatre_of_ancient_Rome (Roman tragedy, Roman comedy)

Ρωμαίοι ηθοποιοί – ψηφιδωτό από την Πομπηία

Τριτόκλιτα επίθετα (ΔΓ σελ. 30-33) (επανάληψη)

Τα τριτόκλιτα επίθετα είναι:

- 1) τρικατάληκτα και λήγουν σε: **-er, -(e)ris, -(e)re**
- 2) δικατάληκτα και λήγουν σε: **-is, -is, -e (= -is, -e)** (θετικός βαθμός)
- 3) μονοκατάληκτα και λήγουν σε: **-x** (γεν. **-cis**) ή **-ns** (γεν. **-ntis**) κτλ

Παραθετικά επιθέτων και επιρρημάτων

(ΛΓ σελ. 34-39)

Βλ. http://archeia.moec.gov.cy/sm/495/Lectioes_XXVI_XXVII.pdfΛεξιλόγιο XXVI (μόνο επίθετα – επιρρήματα)

tristissimus -a -um: υπερθ. του tristis -is -e: λυπημένος / minor -us: συγκρ. του parvus -a -um: μικρός / festivior -ius: συγκρ. του festivus -a -um: πρόσχαρος / amabilior -ius: συγκρ. του amabilis -is -e: αξιαγάπητος / longior -ius: συγκρ. του longus -a -um: μακρός, μακρόχρονος / dignior -ius: συγκρ. του dignus -a -um (+ αφαιρ.): άξιος / anilis -is -e: γεροντικός / matronalis -is -e: που ταιριάζει σε δέσποινα (matrona -ae) / puellaris -is -e (<puella): κοριτσίστικος / paternus -a -um: πατρικός / amanter (επίρρ.): με αγάπη / modeste (επίρρ.): με σεμνότητα / studiose (επίρρ.): με επιμέλεια / intellegenter (επίρρ.): με εξυπνάδα, με νόημα / parce (επίρρ.): συγκρατημένα / novissimus -a -um: υπερθ. του novus -a -um: πρόσφατος, τελευταίος

Λεξιλόγιο XXVII

cum (χρον. σύνδ): όταν / urbs, urbis, θ.3: πόλη / ex (πρόθ.) + αφ.: από (από τόπον κίνηση) / venio, veni, ventum, venīre, δ': έρχομαι / ubi (επίρρ. αναφ.): όπου / grandis -is -e: μεγάλος / aetas, aetātis, θ.3: ηλικία, εποχή / recedo, -cessi, -cessum, -cedēre, γ': αποσύρομαι / devertō, -verti, -versum, -vertēre, γ': καταλύω, μένω / ad (πρόθ.) + αιτ.: προς, δίπλα, κοντά σε / multo (επίρρ.): πολύ / minor -us: συγκρ. του parvus -a -um: μικρός / nascor, natus sum, nasci, αποθ.γ': γεννιέμαι / tragoedia -ae, θ.1: τραγωδία / suus -a -um (κτητ. αντων.): δικός-ή-ό του / nomen, nomīnis, ουδ.3: όνομα / desidero, α': επιθυμώ / lego, lēgi, lectum, legēre, γ': διαβάζω / dico, dixi, dictum, dicēre, γ': λέγω / sonorus -a -um: ηχηρός / quidem (επίρρ.): βέβαια / scribo, scripsi, scriptum, scribēre, γ': γράφω / qui, quae, quod (αναφ. αντων.): ο οποίος / videor, visus sum, vidēri, β' + δοτ. προσ. + esse: φαίνομαι, μου φαίνεται / tamen (επίρρ. ή συνδ. αντίθ): όμως, ωστόσο / is, ea, id (αντων. δεικτ. επαναλ.): αυτός / durus -a -um: σκληρός, τραχύς / acerbus -a -um: δυσάρεστος στη γεύση, πικρός, άγουρος / ita (επίρρ.): έτσι, τόσο / ut (σύνδ. παραβ.): σαν να / inquam (ρ. ελλειπτ.): λέγω (=φημί) (ΛΓ σελ. 92) / ego (προσ. αντων.): εγώ / sane (επίρρ.): βέβαια / paenitet, paenituit, paenitēre, β' (απρόσ.): μετανιώνω / melior -ius: συγκρ. του bonus -a -um: καλός / enim (αιτιολ. σύνδ.): γιατί / fore = futurum esse: απαρ. μέλλ. του sum / spero, α': ελπίζω / deinceps (επίρρ.): στη συνέχεια / nam (σύνδ. αιτιολ.): γιατί, διότι / in (πρόθ.) + αφ. («εν τόπω στάσις»): σε / pomum -i, ουδ.2: καρπός, οπώρα / aio (ρ. ελλειπτ.): λέγω (ΛΓ σελ. 92) / ingenium -i, ουδ.2: πνεύμα / post (πρόθ., επίρρ.): μετά / fio, factus sum, fieri, γ': γίνομαι / mitis -is -e: γινωμένος, γλυκός / iucundus -a -um: ευχάριστος / gigno, genui, genitum, gignēre, γ': γεννώ / statim (επίρρ.): αμέσως / vietus -a -um: μαραμένος / mollis -is -e: μαλακός / maturus -a -um: ώριμος / mox (επίρρ.): έπειτα, αργότερα / puter (putris) -is -e: σάπιος

Ενδεικτικές δραστηριότητες
(για την τάξη ή / και το σπίτι)

1. Να γράψετε τη μετάφραση του μαθήματος XXVII.
2. Να γράψετε τα παραθετικά των πιο κάτω επιθέτων και επιρρημάτων (για τα επίθετα να διατηρήσετε την πτώση, τον αριθμό και το γένος στο οποίο βρίσκονται):
mollium (θηλ.), acerbo (δtk. ουδ.), grandia, simili (δtk. αρσ.), tristis (γγκ. αρσ.), multum, bonis (δtk. θηλ.), parvis (αφ. αρσ.), novum (αρσ.), sacrae (γγκ.), superiorum (ουδ.), providi (πληθ.), magnificentum (ουδ.), vacua (ονομ. θηλ.), graviter, dura (ουδ.), recte (επίρρ.)
3. Να τρέψετε τα πιο πάνω επίθετα στον αντίθετο αριθμό (και στους 3 βαθμούς).
4. Να κλίνετε τα εξής:
parvus: συγκρ. θηλ.
similis: συγκρ. ουδ.
malus: υπερθ. ουδ.
benevolus: συγκρ. αρσ.
5. Να θέσετε τα επίθετα του κειμένου XXVII:
α) στους άλλους δύο βαθμούς (ίδια πτώση, αριθμός, γένος) και
β) στα άλλα δύο γένη (ίδια πτώση, αριθμός, βαθμός)
6. Να γράψετε για τα πιο κάτω επίθετα:
α) τους 3 βαθμούς και στα 3 γένη (ονομαστ. εν.)
β) τους 3 βαθμούς: του θηλ. στη γεν. πλ. και αιτ. εν.
του αρσ. στην αφ. εν. και αιτ. πλ.
του ουδ. στην δοτ. πλ. και ονομαστ. πλ.
antiquus, tristis, superbus, illustris, mirabilis, ingens, pulcher, ferox, similis
7. Να εκφέρετε τον β' όρο σύγκρισης και με τους δύο τρόπους που γνωρίζετε.
(Ea puella) nihil festivius, nihil amabilius, nihil dignius vidi.
Romani fortiores sunt (Carthaginienses).
Filia tristior est (amica).
8. Να βάλετε τα επίθετα των πιο κάτω προτάσεων στον συγκριτικό βαθμό και να συμπληρώσετε τον β' όρο σύγκρισης χρησιμοποιώντας τις λέξεις εντός παρενθέσεων. Για την έκφραση του β' όρου σύγκρισης να χρησιμοποιήσετε και τους δύο τρόπους (όπου αυτό είναι δυνατόν). Να κάνετε σύνταξη και να μεταφράσετε τις προτάσεις στα Ελληνικά.
α. Creta parva est (Corsica).
β. Urbs mea pulchra est (urbs amici).
γ. Romani in suppliciis deorum magnifici erant (Graeci).
δ. Corpus meum infirmum est (corpus hostis) sed ingenium validum (ingenium hostis).
ε. Vergilius clarus poeta fuit (Silius Italicus).
στ. Etsi fortes Romani fuerunt, tamen victi sunt (Cathaginienses).
ζ. Idoneus est hic locus ad pugnandum (= για μάχη) (ille locus).

9. Να μεταφέρετε στα Λατινικά τις προτάσεις.

- α) Θέλω να σας διηγηθώ μια ιστορία πιο καινούργια και πιο ευχάριστη απ' αυτήν.
β) Ο ποιητής είπε ότι η τραγωδία είναι καλή αλλά κάπως τραχιά.

10. Να υποδείξετε πού τονίζονται οι πιο κάτω λέξεις και να εξηγήσετε το γιατί.

Pacuvius, lēgit, nascuntur, duriōra

11. Να σκεφτείτε και να γράψετε, για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου, αν υπάρχουν λέξεις:

- ομόρριζες με αυτήν στα Αρχαία Ελληνικά και/ή
- παράγωγες από αυτήν σε νεότερες – νεολατινικές γλώσσες (Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά κτλ)

12. Ποια η σχέση της "fabula palliata" με τη "fabula togata" και της "fabula praetexta" με τη "fabula crepidata /cothurnata";

Ρωμαϊκό θέατρο στη Συρία